

Med post:
Kulturdepartementet
103 33 Stockholm

E-post: ku.remissvar@regeringskansliet.se

Stockholm den 30 augusti 2016

Synpunkter på förslag i Promemorian En museimyndighet för hela den historiska utvecklingen i Sverige Ku2016/01365/KL

Given tillfälle därtill lämnar Hallwylska Museiföreningen följande synpunkter på förslaget i rubricerad promemoria.

Sammanfattning

Hallwylska Museiföreningen avstyrker förslaget att avveckla LSH och föra över dess museer till SHMM. Det är inte troligt att dessa kulturhistoriska museisamlingar skulle ge SHMM de verktyg som behövs för att skapa ett museum för hela den historiska utvecklingen. Några sakliga argument för sammanslagningen ges heller inte i förslaget. Det är väl känt att LSH bedriver en framgångsrik museiverksamhet. Vi menar att de tre museernas framtida utveckling riskeras om de bryts ut ur sitt nuvarande sammanhang.

Synpunkter

Så sent som i höstas konstaterade Museiutredningen (SOU 2015:89) att det inte fanns några skäl att ändra strukturen bland centralmuseerna. När man nu vill skapa ett nytt, stort centralmuseum och samtidigt lägga ner ett annat, är det förändringar som kräver en gedigen analys. Visserligen beskrivs i förslaget de frågor som det nya museet ska behandla. Men hur dagens SHMM ska kompletteras och utrustas för att nå dit görs inte till föremål för någon saklig analys, det sägs endast att verksamheten måste stärkas och breddas. Kärnfrågan, vilka slags samlingar och kompetenser det framtida SHMM skulle behöva för att nå sina mål, ställs över huvud taget inte i förslaget.

Ett rimligt svar på denna fråga är att SHMM skulle behöva tillföras samlingar som speglar vår egen tid, och kompetenser som kan hantera de stora skeendena i det moderna Sveriges framväxt. Men förslaget innehåller inga sådana tankar. Några svar på frågan hur de kulturhistoriska samlingarna i Livrustkammaren, Skoklosters slott och Hallwylska museet ska hjälpa SHMM att skildra svensk historia fram till nutiden ges inte. Att dessa museer (med några få undantag) har sin tydliga profil i äldre tid kommenteras inte. Förslaget prövar inte heller vilka samverkansmöjligheter som kunde finnas med andra centralmuseer, vars samlingar och kompetenser bättre än LSH:s speglar mer samtida historiska skeende.

Något underbyggt argument för varför man vill avveckla en väl fungerande och erkänt framgångsrik myndighet som LSH ges inte i förslaget. Att det finns för många myndigheter på kulturområdet är inget nöjaktigt svar. Sedan fyrtio år tillbaka driver

LSH tre folkkära museer, som är kända för sin publika verksamhet och digitala tillgänglighet. Det må vara en liten myndighet med sina 63 anställda. Men de tre museerna har tillsammans dubbelt så många besökare som SHMM med sin 251 man starka personal. Vilka konsekvenserna blir om LSH:s museer bryts ur sitt sammanhang och inordnas i en ny, stor myndighet analyseras inte. Som vi ser det är risken stor att museernas positiva utveckling avstannar och att deras varumärken devalveras.

Om förslaget ändå skulle realiserats vill vi fästa uppmärksamhet på två saker. För det första vikten av att en sammanslagning av SHMM och LSH sker på lika villkor. Förslaget är oroande. SHMM är tänkt att bevaras i sin nuvarande form (men med bredare uppdrag), medan LSH avvecklas och ställs till förfogande för att stärka den nya myndighetens verksamhet. En sådan ojämlik fusion lovar inget gott för framtida samarbete och utveckling. Vi menar att en sammanslagning av här skissat slag är en komplicerad process, som borde planeras i detalj och att särskilda medel bör avsättas härför, så att inte museerna resurser dräneras.

Vi vill framhålla vikten av att LSH:s museer får behålla sin särart och utveckla sina starka kompetenser. Museerna är populära besöksmål med tydliga, egna karaktärer. De har livaktiga vänföreningar som på olika sätt bidrar till att utveckla verksamheterna. Dessa värden har byggts upp under lång tid och får inte riskeras. Av museerna är Hallwylska museet en stiftelse som förvaltas av LSH. Den omfattar det Hallwylska palatset med dess samlingar. I samband med donationen av fastigheten och samlingarna grundade grevinnan Wilhelmina von Hallwyl även en museiförening – den Hallwylska Museiföreningen – med uppgift att löpande verka för och stödja katalogisering och beskrivningar av samlingarna, vilket arbete alltjämt fortgår, bl.a. genom stöd till Hallwyls pågående digitaliseringsprojekt av museets samlingar. Digitaliseringsarbetet vid bl.a. Hallwyl framhålls för övrigt på sid. 7 i Promemorian som mycket framgångsrikt och internationellt uppmärksammat och utgör ytterligare exempel, utöver de jämförelsevis mycket starka besökssiffrorna, på att museerna fungerar mycket väl och vikten av att de får behålla sin särart och fortsätta att utveckla sina starka kompetenser i nuvarande förvaltningsform.

Stockholm som ovan

Styrelsen för Hallwylska Museiföreningen

Per Nordenson, Styrelseledamot
e.u.